

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)

den 12 juli 2018 *

”Begäran om förhandsavgörande – Offentlig upphandling – Direktiv 2004/17/EG – Artikel 34 –
Leverans av reservdelar till bussar och trådbussar – Tekniska specifikationer – Likvärdiga produkter –
Möjlighet att tillhandahålla bevis för likvärdigheten efter tilldelningen av kontraktet”

I mål C-14/17,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Consiglio di Stato
(Högsta förvaltningsdomstolen, Italien) genom beslut av den 17 november 2016, som inkom till
domstolen den 11 januari 2017, i målet

VAR Srl,

Azienda Trasporti Milanesi SpA (ATM)

mot

Iveco Orecchia SpA,

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden T. von Danwitz samt domarna C. Vajda, E. Juhász (referent), K.
Jürimäe och C. Lycourgos,

generaladvokat: M. Campos Sánchez-Bordona,

justitiesekreterare: handläggaren R. Schiano,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 6 december 2017,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- VAR Srl, genom M. Gorla och S. E. Viscio, avvocati,
- Azienda Trasporti Milanesi SpA (ATM), genom M. Zoppolato och A. Rho, avvocati,
- Iveco Orecchia SpA, genom F. Brunetti och F. Scanzano, avvocati,
- Italiens regering, genom G. Palmieri, i egenskap av ombud, biträdd av C. Colelli och C. Pluchino,
avvocati dello Stato,

* Rättegångsspråk: italienska.

– Europeiska kommissionen, genom G. Gattinara och A. Tokár, båda i egenskap av ombud,
och efter att den 28 februari 2018 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,
följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 34 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (EUT L 134, 2004, s. 1).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan VAR Srl och Azienda Trasporti Milanesi SpA (nedan kallat ATM), å ena sidan, och Iveco Orecchia SpA, å andra sidan, rörande tilldelningen av ett kontrakt avseende leverans av originalreservdelar eller likvärdiga reservdelar till bussar och trådbussar av märket IVECO.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

- 3 Skäl 42 i direktiv 2004/17 har följande lydelse:

”De tekniska specifikationer som inköpare upprättar måste tillåta att offentlig upphandling utsätts för konkurrens. Det bör därför vara möjligt att lämna anbud som återspeglar olika tekniska lösningar. De tekniska specifikationerna bör följaktligen kunna bygga på prestanda- och funktionskrav och, om det hänvisas till europeisk standard eller, i avsaknad av sådan, till nationell standard, bör den upphandlande enheten beakta anbud som baseras på andra likvärdiga lösningar som uppfyller de upphandlande enheternas krav och är säkerhetsmässigt likvärdiga. För att visa att en lösning är likvärdig bör anbudsgivarna få använda alla former av bevis. Den upphandlande enheten bör kunna motivera alla beslut om att likvärdighet inte föreligger. ...”

- 4 I artikel 10 i detta direktiv, vilken har rubriken ”Principer för tilldelning av kontrakt”, föreskrivs följande:

”Upphandlande enheter skall behandla ekonomiska aktörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt förfara på ett öppet sätt.”

- 5 I artikel 34 i nämnda direktiv, vilken har rubriken ”Tekniska specifikationer”, föreskrivs följande:

”1. Tekniska specifikationer enligt definitionen i punkt 1 i bilaga XXI skall ingå i kontraktshandlingarna, såsom meddelanden om upphandling, förfrågningsunderlag och kompletterande handlingar. När så är möjligt bör dessa tekniska specifikationer fastställas med hänsyn till kriterier avseende tillgänglighet för funktionshindrade eller formgivning med tanke på samtliga användares behov.

2. De tekniska specifikationerna skall tillåta anbudsgivare att delta på lika villkor och får inte innebära omotiverade hinder mot att offentlig upphandling öppnas för konkurrens.

3. Utan att det påverkar bindande nationella tekniska regler, i den utsträckning som de är förenliga med [unions]rätten, skall de tekniska specifikationerna vara utformade på något av följande sätt:

- a) Genom en hänvisning till de tekniska specifikationer som definieras i bilaga XXI och i prioritetsordning till sådana nationella standarder som genomför europeiska standarder, till europeiska tekniska godkännanden, till gemensamma tekniska specifikationer, till internationella standarder, till andra tekniska referenssystem som utarbetats av de europeiska standardiseringsorganen eller, om sådana inte finns, till nationella standarder, till nationella tekniska godkännanden eller till nationella tekniska specifikationer om projektering, beräkning och utförande av byggtreprenader samt materialanvändning. Varje sådan hänvisning skall följas av orden 'eller likvärdigt'.
- b) I form av prestanda eller funktionskrav, varvid miljöegenskaper kan ingå. Sådana parametrar måste dock vara så specifika att anbudsgivarna kan bilda sig en bestämd uppfattning om föremålet för upphandlingen och den upphandlande enheten kan genomföra upphandlingen.
- c) I form av prestanda eller funktionskrav enligt b, för att påvisa att dessa prestanda eller funktionskrav antas vara uppfyllda, med en hänvisning till specifikationerna i a.
- d) Med en hänvisning till specifikationerna i led a i fråga om vissa egenskaper och med en hänvisning till de prestanda eller funktionskrav som anges i led b i fråga om andra egenskaper.

4. Om en upphandlande enhet väljer att hänvisa till specifikationer enligt punkt 3 a, får den inte förkasta ett anbud med motiveringen att varorna eller tjänsterna inte överensstämmer med specifikationer som den har hänvisat till, när anbudsgivaren på lämpligt sätt och på ett sådant sätt som den upphandlande enheten anser vara tillfredsställande i sitt anbud visar att de föreslagna lösningarna på ett likvärdigt sätt uppfyller kraven enligt de angivna tekniska specifikationerna.

Ett lämpligt sätt kan vara tillhandahållande av teknisk dokumentation från tillverkaren eller en provningsrapport från ett erkänt organ.

5. Om en upphandlande enhet väljer att i enlighet med punkt 3 ange prestanda eller funktionskrav, får den inte förkasta ett anbud i fråga om varor, tjänster eller byggtreprenader som överensstämmer med en nationell standard som genomför en europeisk standard, med ett europeiskt tekniskt godkännande, med en gemensam teknisk specifikation, med en internationell standard eller med ett tekniskt referenssystem som har utarbetats av ett europeiskt standardiseringsorgan, om dessa specifikationer avser de prestanda eller funktionskrav som den har fastställt.

Det åligger anbudsgivaren att på ett lämpligt sätt och på ett sådant sätt som den upphandlande enheten anser vara tillfredsställande i sitt anbud visa att standardenliga varor, tjänster eller byggtreprenader uppfyller den upphandlande enhetens prestanda eller funktionskrav.

Ett lämpligt sätt kan vara tillhandahållande av teknisk dokumentation från tillverkaren eller en provningsrapport från ett erkänt organ.

...

7. I denna artikel avses med erkända organ provnings- och kalibreringslaboratorier samt organ för certifiering och inspektion som uppfyller tillämpliga europeiska standarder.

Upphandlande enheter skall godta intyg från erkända organ som är etablerade i andra medlemsstater.

8. Om det inte motiveras av föremålet för upphandlingen, får tekniska specifikationer inte innehålla uppgifter om tillverkning, ursprung eller särskilt framställningsförfarande, ej heller hänvisningar till varumärke, patent eller typ, ursprung eller tillverkning, om det får till följd att vissa företag eller produkter gynnas eller att andra inte kan komma i fråga. Sådana uppgifter eller hänvisningar skall i undantagsfall vara tillåtna, om en tillräckligt tydlig och begriplig beskrivning av föremålet för upphandlingen inte är möjlig genom tillämpning av punkterna 3 och 4. Sådana uppgifter eller hänvisningar skall följas av orden 'eller likvärdigt'."

- 6 I artikel 49.2 andra strecksatsen i direktiv 2004/17, vilken har rubriken "Information till kvalificeringssökande, anbudssökande och anbudsgivare", föreskrivs följande:

"På begäran av berörd part skall upphandlande enheter snarast möjligt underrätta

...

- varje anbudsgivare vars anbud förkastats, om skälen till att anbudet inte har godtagits, bland annat i de fall som avses i artikel 34.4 och 34.5, skälen till sitt beslut om att likvärdighet inte föreligger eller sitt beslut att byggtreprenaden, varorna eller tjänsterna inte uppfyller kraven i fråga om prestanda eller funktion."

- 7 I artikel 51.3 i detta direktiv, vilken har rubriken "Allmänna bestämmelser", föreskrivs följande:

"Den upphandlande enheten skall kontrollera att anbudet från de anbudsgivare som valts ut på detta sätt överensstämmer med de regler och krav som skall tillämpas på anbud samt tilldela kontraktet på grundval av de kriterier som anges i artiklarna 55 och 57."

Italiensk rätt

- 8 I artikel 68 i decreto legislativo nr 163 – Codice dei contratti pubblici relativi a lavori, servizi e forniture in attuazione delle direttive 2004/17/CE e 2004/18/CE (lagstiftningsdekret nr 163 med bestämmelser om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster och om införlivande av direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG) av den 12 april 2006 (GURI nr 100, av den 2 maj 2006), i den lydelse som var i kraft vid tidpunkten för omständigheterna i det nationella målet (nedan kallat lagstiftningsdekret nr 163/2006), föreskrivs följande:

"1. Tekniska specifikationer enligt definitionen i punkt 1 i bilaga VIII skall ingå i kontraktshandlingarna, såsom meddelanden om upphandling, förfrågningsunderlag och kompletterande handlingar. När så är möjligt bör dessa tekniska specifikationer fastställas med hänsyn till kriterier avseende tillgänglighet för funktionshindrade, formgivning med tanke på samtliga användares behov samt miljöskydd.

2. De tekniska specifikationerna skall tillåta anbudsgivare att delta på lika villkor och får inte innebära omotiverade hinder mot att offentlig upphandling öppnas för konkurrens.

3. Utan att det påverkar bindande nationella tekniska regler, i den utsträckning som de är förenliga med gemenskapsrätten, skall de tekniska specifikationerna vara utformade på något av följande sätt:

- a) Genom en hänvisning till de tekniska specifikationer som definieras i bilaga VIII och i prioritetsordning till sådana nationella standarder som genomför europeiska standarder, till europeiska tekniska godkännanden, till gemensamma tekniska specifikationer, till internationella standarder, till andra tekniska referenssystem som utarbetats av de europeiska standardiseringsorganen eller, om sådana inte finns, till nationella standarder, till nationella

tekniska godkännanden eller till nationella tekniska specifikationer om projektering, beräkning och utförande av byggtreprenader samt materialanvändning. Varje sådan hänvisning skall följas av orden 'eller likvärdigt'.

...

4. Om en upphandlande enhet väljer att hänvisa till specifikationer enligt punkt 3 a, får den inte förkasta ett anbud med motiveringen att varorna eller tjänsterna inte överensstämmer med specifikationer som den har hänvisat till, när anbudsgivaren på lämpligt sätt och på ett sådant sätt som den upphandlande enheten anser vara tillfredsställande i sitt anbud visar att de föreslagna lösningarna på ett likvärdigt sätt uppfyller kraven enligt de angivna tekniska specifikationerna.

5. Ett lämpligt sätt kan vara tillhandahållande av teknisk dokumentation från tillverkaren eller en provningsrapport från ett erkänt organ.

6. En ekonomisk aktör som föreslår lösningar som är likvärdiga med avseende på kraven i de tekniska specifikationerna ska meddela detta i en separat förklaring som bifogas anbudet.

...

13. Om det inte motiveras av föremålet för upphandlingen, får tekniska specifikationer inte innehålla uppgifter om tillverkning, ursprung eller särskilt framställningsförfarande, ej heller hänvisningar till varumärke, patent eller typ, ursprung eller tillverkning, om det får till följd att vissa företag eller produkter gynnas eller att andra inte kan komma i fråga. Sådana uppgifter eller hänvisningar skall i undantagsfall vara tillåtna, om en tillräckligt tydlig och begriplig beskrivning av föremålet för upphandlingen inte är möjlig genom tillämpning av punkterna 3 och 4. Sådana uppgifter eller hänvisningar skall följas av orden 'eller likvärdigt'."

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 9 Genom ett meddelande om upphandling som offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* den 25 februari 2015 inledde ATM ett öppet anbudsförfarande för tilldelning av ett kontrakt avseende "leverans av originalreservdelar och/eller reservdelar monterade av tillverkaren och/eller likvärdiga reservdelar till bussar och trådbussar tillverkade av IVECO".
- 10 Kontraktets värde uppskattades till 3 350 000 euro exklusive moms. Anbuden skulle bedömas med avseende på kriteriet lägsta pris, med möjlighet att lämna nya anbud efter de första anbuden, varvid det bästa anbud som hade lämnats skulle ligga till grund för de nya anbuden.
- 11 De reservdelar som skulle levereras angavs i en förteckning som hade upprättats av ATM. I denna förteckning hänvisades det uttryckligen till delar av ett visst varumärke (FIAT/IVECO). Anbudsgivarna skulle ange ungefär 2 200 olika reservdelar i anbudet.
- 12 Enligt uppgifterna i kontraktshandlingarna avsågs med "originalreservdelar" delar som hade tillverkats av fordonstillverkaren, men även delar som hade tillverkats av fordonstillverkarens leverantörer vilka kunde intyga att delarna hade tillverkats enligt fordonstillverkarens specifikationer och produktionsstandarder. "Likvärdiga reservdelar" definierades som delar tillverkade av ett företag som kunde intyga att reservdelarnas kvalitet överensstämde med kvaliteten hos de komponenter som använts för monteringen av fordonet och hos de reservdelar som fordonstillverkaren tillhandahåller.
- 13 Vad avser utformningen av anbuden angavs det i kontraktshandlingarna att anbudsgivaren skulle förse varje produkt som erbjöds såsom en "likvärdig" produkt med en reservdel från IVECO med förkortningen "EQ".

- 14 För det fall anbudsgivaren tilldelades kontraktet preciserades också i förfrågningsunderlaget att ATM endast godtog leveranser av likvärdiga delar om delarna var officiellt godkända eller om intyg om likvärdighet med originalprodukterna fanns.
- 15 Två företag deltog i förfarandet. Det ena företaget var Iveco Orecchia, som i egenskap av ensamagent för den koncern som tillverkar de berörda reservdelarna i nordvästra Italien kunde erbjuda originaldelar. Det andra företaget var VAR som efter avslutat anbuds förfarande rangordnades på första plats.
- 16 Iveco Orecchia överklagade det beslut genom vilket VAR tilldelades kontraktet till Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia (regional förvaltningsdomstol i Lombardiet, Italien) och yrkade att det skulle ogiltigförklaras. Den nationella domstolen biföll överklagandet och ogiltigförklarade beslutet med hänvisning till bland annat att VAR varken när det lämnade anbudet eller under upphandlingsförfarandet hade visat att de produkter som det erbjöd var likvärdiga med originaldelarna. Med stöd av ATM överklagade VAR denna dom till Consiglio di Stato (Högsta förvaltningsdomstolen, Italien). Med stöd av VAR överklagade även ATM nämnda dom vid denna domstol, vilken förenade de båda målen.
- 17 Consiglio di Stato (Högsta förvaltningsdomstolen) har betonat att det varken anges i de särskilda bestämmelserna om anbudsinfordran eller i artikel 68.13 i lagstiftningsdekret nr 163/2006 att anbudsgivaren måste bevisa att en produkt är likvärdig med en originalprodukt i samband med anbudsinfordran. I detta avseende skiljer sig artikel 68.13 i lagstiftningsdekret nr 163/2006, genom vilken artikel 34.8 i direktiv 2004/17 har införlivats med nationell rätt, från det fall i vilket den upphandlande myndigheten definierar de produkter som utgör föremål för upphandlingen i enlighet med artikel 68.3 i samma lagstiftningsdekret, det vill säga det fall i vilket anbudsgivaren är skyldig att i samband med anbudsinfordran visa att de lösningar som föreslås på ett likvärdigt sätt uppfyller de krav som anges i de tekniska specifikationerna. Denna domstol har dessutom preciserat att även de tekniska specifikationerna i kontraktshandlingarna måste beaktas. Enligt nämnda specifikationer ska, när det är fråga om likvärdiga produkter, likvärdigheten styrkas genom ett lämpligt intyg från tillverkaren, vilket ska företes för den upphandlande myndigheten ”i samband med den första leveransen av en likvärdig reservdel”. En systematisk tolkning av artikel 34.8 i direktiv 2004/17 kräver emellertid att likvärdigheten eventuellt styrks redan när anbudet lämnas.
- 18 Mot denna bakgrund beslutade Consiglio di Stato (Högsta förvaltningsdomstolen) att förklara målet vilande och att ställa följande tolkningsfrågor till EU-domstolen:
- ”1) I första hand: Ska artikel 34.8 i direktiv 2004/17/EG tolkas så, att bevis för att de erbjudna produkterna är likvärdiga med originalprodukterna ska företes redan när anbudet lämnas?
- 2) I andra hand, om den föregående tolkningsfrågan besvaras nekande: Hur ska iakttagandet av principerna om likabehandling, opartiskhet, fri konkurrens och god förvaltningssed samt de övriga anbudsgivarnas rätt till försvar och rätt att yttra sig i ett kontradiktoriskt förfarande säkerställas?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

- 19 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 34.8 i direktiv 2004/17 ska tolkas så, att när de tekniska specifikationerna i kontraktshandlingarna hänvisar till ett varumärke, ett ursprung eller tillverkning, ska den upphandlande enheten kräva att anbudsgivaren redan i sitt anbud bevisar att de produkter som föreslås är likvärdiga med de produkter som definieras i nämnda tekniska specifikationer.

- 20 I enlighet med artikel 34.2 i direktiv 2004/17 ska de tekniska specifikationerna tillåta anbudsgivare att delta på lika villkor och får inte innebära omotiverade hinder mot att offentlig upphandling öppnas för konkurrens.
- 21 Det är mot bakgrund av detta mål som artikel 34.8 i direktiv 2004/17 föreskriver att om det inte motiveras av föremålet för upphandlingen, får tekniska specifikationer inte innehålla uppgifter om tillverkning, ursprung eller särskilt framställningsförfarande, ej heller hänvisningar till varumärke, patent eller typ, ursprung eller tillverkning, om det får till följd att vissa företag eller produkter gynnas eller att andra inte kan komma i fråga. Sådana uppgifter eller hänvisningar ska i undantagsfall vara tillåtna om en tillräckligt tydlig och begriplig beskrivning av föremålet för upphandlingen inte är möjlig genom tillämpning av artikel paragraferna 3 och 4 i denna artikel. Sådana uppgifter eller hänvisningar skall följas av orden ”eller likvärdigt”.
- 22 Denna bestämmelse anger varken vid vilken tidpunkt eller på vilket sätt det ska bevisas att den produkt som en anbudsgivare föreslår är ”likvärdig”.
- 23 I detta avseende följer det uttryckligen av artikel 34.3–5 i direktiv 2004/17 att anbudsgivaren, när de tekniska specifikationerna fastställs med hänvisning till vissa standarder eller i form av prestanda eller funktionskrav, eller en kombination av dessa, i sitt anbud ska visa att det uppfyller kraven i kontraktshandlingarna. Det framgår också att likvärdigheten kan bevisas ”på lämpligt sätt” och att ”ett lämpligt sätt kan vara tillhandahållande av teknisk dokumentation från tillverkaren eller en provningsrapport från ett erkänt organ”.
- 24 Av artikel 34.3–5 i direktiv 2004/17 följer således att dessa paragrafer innehåller allmänna bestämmelser om hur de tekniska specifikationerna ska formuleras, på vilka sätt anbudsgivaren kan bevisa att anbudet uppfyller de krav som anges i dessa specifikationer och den tidpunkt vid vilken detta ska ske.
- 25 I förhållande till dessa allmänna bestämmelser innehåller nämnda artikel 34.8 särskilda bestämmelser om under vilka omständigheter innehållet i de tekniska specifikationerna får definieras på ett visst sätt, till exempel genom uppgift om tillverkning eller visst ursprung, eller en hänvisning till varumärke, patent eller typ, ursprung eller tillverkning.
- 26 Det införda undantaget, vilket på grund av sin art ska tolkas strikt, avser varken den tidpunkt vid vilken anbudsgivaren ska bevisa att anbudet uppfyller kraven i de tekniska specifikationerna, eller de sätt på vilka anbudsgivaren kan göra detta. Dessa delar omfattas följaktligen av de allmänna bestämmelserna i artikel 34.3–5 i direktiv 2004/17.
- 27 Av detta följer att när den upphandlande enheten använder sig av den möjlighet som artikel 34.8 andra meningen i nämnda direktiv ger, måste den kräva att den anbudsgivare som önskar utnyttja möjligheten att föreslå produkter som är likvärdiga med dem som definieras genom hänvisning till varumärke, ursprung eller tillverkning, redan i sitt anbud bevisar att de berörda produkterna är likvärdiga.
- 28 Denna tolkning styrks av flera bestämmelser i direktiv 2004/17 och av de principer som ligger till grund för direktivet.
- 29 För det första innebär principen om likabehandling och skyldigheten till öppenhet, vilka fastställs i artikel 10 i detta direktiv, bland annat att anbudsgivarna ska behandlas lika både när de utarbetar sina anbud och när anbuden prövas av den upphandlande myndigheten och de utgör grunden för unionslagstiftningen om förfarandena vid offentlig upphandling (dom av den 24 maj 2016, MT Højgaard och Züblin, C-396/14, EU:C:2016:347, punkt 37).

- 30 Om en anbudsgivare, i ett förfarande i vilket de tekniska specifikationerna, undantagsvis, hade fastställts på det särskilda sätt som föreskrivs i artikel 34.8 i direktiv 2004/17, kunde bevisa att dennes produkter var likvärdiga efter det att anbudet hade lämnats, skulle anbuderna från samtliga anbudsgivare inte vara underkastade samma villkor vid tidpunkten för utvärderingen av anbuderna.
- 31 I artikel 51.3 i direktiv 2004/17 föreskrivs att den upphandlande enheten skall kontrollera att anbuderna från de anbudsgivare som valts ut på detta sätt överensstämmer med de regler och krav som skall tillämpas på anbud. På samma sätt följer av artikel 49.2 andra strecksatsen och av skäl 42 i detta direktiv att den upphandlande enheten bör kunna motivera alla beslut om att likvärdighet inte föreligger.
- 32 En sådan kontroll samt ett eventuellt antagande av ett beslut om att likvärdighet inte föreligger kan emellertid först äga rum efter öppnandet av anbuderna, i samband med att de utvärderas av den upphandlande enheten, och förutsätter att denna enhet förfogar över bevismaterial på grundval av vilket den kan bedöma huruvida och i vilken utsträckning som de lämnade anbuderna uppfyller kraven i de tekniska specifikationerna. Om inte finns det en risk för att principen om likabehandling åsidosätts och att anbudsförfarandet genomförs på ett felaktigt sätt.
- 33 Vad avser de sätt på vilka anbudsgivaren kan bevisa att de föreslagna lösningarna är likvärdiga är bestämmelserna i artikel 34.4 och 34.5 i direktiv 2004/17 också tillämpliga i förfaranden i vilka anbudsgivaren har valt att utforma de tekniska specifikationerna på det särskilda sätt som föreskrivs i artikel 34.8, vilket innebär att varje lämpligt sätt får användas.
- 34 Av detta följer att den upphandlande enheten inte kan låta anbudsgivarna bevisa att de lösningar som de föreslår är likvärdiga efter det att de har lämnat sina anbud, men att nämnda enhet har ett utrymme för skönsmässig bedömning vad gäller fastställandet av de sätt på vilka anbudsgivarna kan bevisa denna likvärdighet i sina anbud. Detta utrymme bör emellertid användas på ett sådant sätt att de av den upphandlande enheten godkända sätten för att bevisa likvärdighet verkligen gör det möjligt för nämnda enhet att på ett användbart sätt utvärdera de anbud som lämnats till den och inte går utöver vad som krävs för att göra detta, genom undvikande av att sätten för att bevisa likvärdighet innebär omotiverade hinder mot att offentlig upphandling öppnas för konkurrens i strid med artikel 34.2 i direktiv 2004/17.
- 35 Med beaktande av övervägandena ovan ska den första frågan besvaras enligt följande. Artikel 34.8 i direktiv 2004/17 ska tolkas så, att när de tekniska specifikationerna i kontraktshandlingarna hänvisar till ett varumärke, ett ursprung eller tillverkning, ska den upphandlande enheten kräva att anbudsgivaren redan i sitt anbud bevisar att de produkter som föreslås är likvärdiga med de produkter som definieras i nämnda tekniska specifikationer.

Den andra frågan

- 36 Med beaktande av svaret på den första frågan saknas anledning att besvara den andra frågan.

Rättegångskostnader

- 37 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (fjärde avdelningen) följande:

Artikel 34.8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, ska tolkas så, att när de tekniska specifikationerna i kontraktshandlingarna hänvisar till ett varumärke, ett ursprung eller tillverkning, ska den upphandlande enheten kräva att anbudsgivaren redan i sitt anbud bevisar att de produkter som föreslås är likvärdiga med de produkter som definieras i nämnda tekniska specifikationer.

Underskrifter